

– Ingen aning? Men jag tänker fan försöka.
 – Det blir inte lätt.
 – Vad är lätt? sa jag.
 – Vi får inte glömma bort krogen, sa Magnus.
 – Krogen? Vem fan har tid att tänka på krogen.
 – Jag. Jag är singel.
 – Ska du hitta någon i din smak får du fan gå på Espan.
 Alla skrattade.
 – Jag vet inte om jag har lust, sa jag.
 – Lagg av, sa Magnus. Nu får du ställa upp. Jag har längtat efter den här kvällen.
 – Det brukar inte bli bra då.
 – Inte med den inställningen, nej.
 – Fram med mera vin då!
 – Inga problem.
 Vi gick ner till Skeppsbron vid elva.
 De andra fortsatte till Seaport vid ett.
 Jag gick hem, orkade inte bli för full. Jag tog fram bilderna igen, la ut dem på golvet för andra gången. Satt och tittade på dem en stund, kände mig trött och packade ihop dem igen. När jag skulle gå och lägga mig fick jag syn på telefonsvararen som blinkade. Det var Karin, hon ville att jag skulle ringa henne. Jag kunde inte förstå varför.

7.

Magnus besök gav en konstig eftersmak. En känsla av något påtvingat. Förut, när vi tre bodde i Jungfrukammaren, fanns inga umgängeskrav. Vi delade lägenhet. Alla hade sitt. Ibland träffades vi i Stora rummet på väg in eller ut, till frukost, framför tv:n. Ibland åt vi middagar tillsammans, ibland söp vi tillsammans. Men hela tiden nästan som av misstag, sällan planerat. Vi kom i varandras vägar och gjorde det bästa av det.

Den här helgen skulle allt vara som förr. Middag, fika i en ring framför tv:n, krogbesök, samtal. Vi skulle återförenas för fyrtioåtta timmar och göra allt som vi gjorde förut. Men det var planerat. Det fungerade inte så. När söndagen kom satt vi och var irriterade på varandra. Jag hade blivit kvar på mitt rum för länge i de andras smak, kaffet var ju framdukat. Redaktören hade stämt träff med en arbetskollega för att gå igenom ett projekt. Varför på en söndag? Varför nu? När vi andra hade tagit dagen ledigt.

Sådana saker.

Förmodligen hade Sven Ekholms förslag ändå räddat tillställningen. Vi

fick något att prata om. Det är inte säkert vi haft det annars.

Jag visste inte hur jag skulle attackera hans målningar. Jag skrev ner olika idéer på approach, allt från dialoger till drömmar, dagboksanteckningar, vanlig löpande text, iakttagelser staplade i punkter, inre monologer. Jag diskuterade förslagen med Redaktören. Kom inte fram till mer än att jag egentligen inte borde ha några klara idéer utan mera ta varje bild för sig och se vad som händer. Försöka sänka mig ner i dess djup och få direktiv av målningen i stället för min hjärna.

Karin ringde igen efter några dagar. Hon var sur för att jag inte hade hört av mig. Ändå bad hon om ursäkt.

- Du har rätt. Du behöver den tid det tar.
- Du ska inte ursäkta dig själv.
- Jag har ingen rätt att ställa krav.
- Du ska säga vad du tycker.
- Det är inte samma sak.
- Visst är det det.
- Frank, jag vet inte längre. Jag vill träffas.
- Gärna.
- Nu.
- Visst.
- Jag kommer över.
- Okej.

Jag tvekade något.

- Du, sa jag, jag ville ringa. Men jag visste inte vad jag skulle säga.
- Du behöver inte säga något. Ring ändå.

Karin kom, jag lagade mat, vi pratade med varandra, ursäktade oss i kör. Karin sa att hon saknat mig, jag sa att jag saknat henne. Jag visste inte om det var sant, men det kändes bra att säga det. Efter maten tog vi med oss kaffet in på mitt rum. Redaktören hade varit hos Monika, han kom hem när vi satt och åt, gick utan att hälsa genom Stora rummet och in på sitt rum. Det var tisdag kväll.

Karin satt med benen i kors på min madrass med huvudet lutat mot väggen. Stämningen var ansträngd men på samma gång uppsluppen. Det var ett fenomen jag bara hade upplevt med Karin. Antagligen berodde det på henne, hennes totala ärlighet inför alla situationer skapade ett slags lugn även om vi hela tiden tvingades treva oss fram, pröva den andras åsikter, känslor och grimaser. Jag visste att hon kände min osäkerhet. Jag behövde inte förklara. Det gav mig andrum.

- Du och jag, sa hon, vi kan förändra världen.

Jag hajade till och såg på henne. Hennes ansikte strålade allvar och hon fingrade lite nonchalant på kaffemuggen.

- Bullshit, sa jag.
- Säg inte så. Alla kan.
- Hur då?
- Genom att slåss för livet.
- Jag behöver inte slåss för livet. Jag har vad jag behöver.
- Kommer du ihåg trädkramarna i Indien?
- Aldrig hört talas om.
- De skulle dra motorvägen mitt genom en liten by. Alla byns kvinnor, mest äldre, fattiga kvinnor som hade man, barn, barnbarn och hushåll att ta hand om, som knappt orkade med den arbetsbörda de redan hade, gick samman och ställde sig upp mot överheten i förkläden, trasiga kläder och slitna kroppar. Många med barn i famnen. Utan några som helst vapen, ingen makt, ingen intellektualism, knappt mat för dagen. Men de gick ut och stod starka, klamrade sig fast vid träden och sin vardag, sina ideal.
- Hur gick det?
- Jag vet inte. Det spelar ingen roll. Det visar hur stark solidaritet kan vara.
- De kanske blev nerskjutna, sa jag.
- Jag hoppas inte det.
- Du pratar om solidaritet nu, det är någonting helt annat än att förändra världen. För att förändra världen krävs makt, makt kan du få på många sätt men väldigt sällan genom solidaritet. Även om vi gärna vill tro det, även om vi önskar att så är fallet. Dessutom förstår jag inte riktigt vad du menar. Förändra världen? Vår värld, din och min, eller de svältandes i Afrika? Slummen i USA? Vår vardag, våra känslor inför varandra? Förtrycket i Afghanistan eller Kuba? Bilderna på Lisa? Det är en jävla skillnad.
- Inte alls. Det är samma sak. Det är kärlek det handlar om i samtliga fall.
- Ibland blir jag nästan avundsjuk på din naivitet, sa jag och skakade på huvudet.
- Leta inom dig själv. Den finns där, den och styrkan och lusten. Men vi svenskar har problem med det, att titta i oss själva och se efter, det är så lätt att slippa undan ansvaret i Sverige.
- Pratar vi politik nu igen?
- Politik, ekonomi, kärlek, ensamhet, solidaritet. Välj själv. Det är livet, tror jag. Jag tror jag pratar om livet.
- Vad menar du med att slippa undan ansvar?
- Kanske att vi har det för bra. Att vi inte måste slåss för vår existens genom att ifrågasätta. Det är bekvämt att luta sig tillbaka när lönen kommer varje månad.
- Jag såg mig runt i rummet. Mitt rum. Med dess väggar, mina möbler,

min doft. Det kändes bebott när Karin satt i sängen och slängde ut sina tankar högt. Det kändes hemtrevligt när jag fick sitta bredvid henne och lyssna. Det kändes större med oss båda i rummet.

– Men almarna då? sa jag. Har du glömt dem? Tog de inte ett ansvar där? Det var väl samma sak som det där i Indien.

– Tycker du det? Den kampen fördes mer eller mindre på diskussionsnivå bland den unga kultureliten som efter några timmar i träden sprang hem och skrev dikter om det. Det var ingen som riskerade jobb, karriär, familj och respekt då.

– Säg inte det.

– Dessutom är det tjugo år sedan. Även om det var ett verkligt ställningstagande, även om det var farligt för de inblandade, vad har hänt sedan dess? Livet är enkelt här.

Jag reste mig, sprang ut i Stora rummet och hämtade mer kaffe. Redaktören satt framför tv:n.

– Vill du ha?

Han skakade på huvudet. Jag stod kvar och tittade på honom. Han verkade inte må bra.

– Vill du följa med in? Vi pratar om livet, solidaritet och olika trädsorter.

Han log skevt, skakade på huvudet igen. Jag gick tillbaka med två påfyllda muggar. Redan innan jag hunnit räcka Karin den ena koppen och sätta mig, sa hon:

– Jag tror inte någon förlorade något i Kungsträdgården. Och gjorde de det berodde det nog bara på att de inte ville tillräckligt. Ett nederlag beror oftast på dålig vilja.

– Låter logiskt. Du borde säga det till Mats Wilander. Eller fotbollslandslaget.

– Jag menar allvar. Det beror på dålig vilja.

– Och förutsättningar.

– Möjligt, sa hon. Men i så fall också brist på kunskap. Kunskap skaffar man sig genom just vilja och med kunskap kommer förutsättningarna, är det inte så? Och kunskapen är gratis, liksom mognad, erfarenhet. Det är en process tillgänglig för alla. Åtminstone i Sverige. Definitivt i Sverige.

– Folk kanske verkligen är nöjda.

– Snarare uttråkade.

Jag satt mitt emot henne nu. Våra fötter rörde vid varandra, våra skuggor från stearinljuset gick in i varandra, smälte samman bredvid oss.

– Var kommer skönheten in? sa jag.

– Vilken skönhet?

– Den som gör livet värt att leva.

– Vem är det nu som är naiv, skrattade hon. Om du menar skönheten som hänger på reklampelarna så existerar den inte ens. Den är inte riktig.

– Den lever i våra fördomar.

– Då är den död. Då är vi döda. Skönheten är väl ändå det mest fundamentala, man kan kalla den för kärlek, vishet, glädje, sorg. Skönheten måste vara allt utom just våra föreställningar om hur skönheten ska se ut. Att bestämma hur den ser ut och sätta upp den för allmän beskådning är falskt.

– Den sortens skönhet lever inte bara i fördomarna, den lever också i våra drömmar. Eller?

Jag fångade hennes blick, de bruna ögonen nästan brann och hon borrarade fast dem i mig. Hennes bruna hår föll över axlarna och de lockar som tidigare bildat så många frågetecken hade nu rätat ut sig i stora utropstecken. Hon svarade inte. Hon tyckte inte hon behövde svara. Det var självklart för henne att vi gått vilse på vägen till fotomodellerna, modemagasinen, bantningsrecepten, reklamen, silikonspjutorna.

– Jag tycker du är vacker, sa jag. Det är inte för att du lever i misär, inte för att du måste genomlida en ofattbar sorg, inte för att du symboliserar någon sorts gudstro för mig, inte för att du får mig att tänka på naturen. Jag tycker du är vacker för att jag tycker du har ett ansikte med rena drag, en fin hy, en kropp med rätta proportioner, ett hår som ramar in dina ögon, din näsa och mun. För att du har ett leende som smittar av sig även när jag minst av allt vill le. För att du har bröst som avtecknar sig genom naturliga konturer på dina tröjor, inte för små för att synas, inte för stora för att störa. Är den skönheten jag ser hos dig något falskt, icke-existerande, en fördom?

– Jag vill gärna tro att min skönhet som du ser blir verklig genom livsglädje. Genom en tro på kärleken.

– Är jag vacker? Jag vet inte om jag tror på kärleken längre, inte fullt ut, inte som det totala och framför allt inte som det oundvikliga. Gör det mig ful?

– Visst tror du på kärleken. Du lever ju.

– Du slingrar dig.

– Inte alls. Ja, du är vacker. Det är för att du har en personlighet.

Jag såg fortfarande på henne och hela hennes kropp utstrålade ärlighet. Det var så enkelt. Men inte för mig. Ärlighet för mig var något som jag varje dag måste brottas med, nästan planera. Den hade aldrig varit given i mina relationer, det hade alltid varit situationerna som fått avgöra. Kunde det vara ärlighet som gjorde människan vacker? Jag var långtifrån säker.

– Jag undrar också varför jag tycker vissa kvinnor är vackra, sa jag.

– Varför talar du bara om kvinnor?

Jag såg frågande på henne.

– Tycker du inte män är vackra?

– Män...? Jag vet inte om vackra är det rätta ordet. Kanske... men det är kvinnor jag vill tala om. Varför tycker jag vissa kvinnor är vackra? De jag ser på gatan och vänder mig om efter är svårast att förklara. Det är ju bara människor, främmande människor, ändå kan jag ibland känna en oerhörd åtrå, de behöver inte ens vara modellika eller uppseendeväckande snygga, det är bara att de har något speciellt som jag nästan kan känna mig besatt över. När de gått förbi går det oftast över.

– Det kallas utstrålning, karisma. Det är inget konstigt med det.

– Kanske inte... Vad är det hos dig? Vet du det?

– Jag visste inte att jag var vacker.

Hon sa det försiktigt och rodnade lätt.

– Kanske är det för att du är dig själv, att du saknar min förmåga eller vilja eller mitt tvång att ta på mig olika masker. Att du vägrar anpassa dig, inte bara inför andra men även dig själv, att du tänker efter hur du själv egentligen vill ha det i stället för att följa första instinkten som oftast är rädsla och osäkerhet. Du kanske inte ens väljer det, du kanske bara inte kan annat.

– Så det är min brist som är vacker, log hon. Det låter det.

– Det är bra.

Hon höll sina händer i knät. Jag sträckte fram min ena hand och rörde vid dem. Strök över hennes lite torra hud på fingrarna. Karin såg allvarligt på mig och tog bort sina händer, som om hon ville få något bekräftat innan hon tillät mig att röra vid henne.

– Vad var vackert hos Lisa?

Frågan överrumplade mig och jag ryggade ofrivilligt tillbaka något, flackade med blicken och sökte något konkret att fästa den vid. Jag satt tyst och tänkte en stund.

– Jag vet inte. Samma saker som hos dig, förmodligen. Fast ändå inte. Hennes kroppsspråk var också markant, men inte lika uppriktigt, inte lika öppet. Hon hade en sensuell sköld som hon satte upp, en mur som jag ville rasera, något erotiskt som hon använde sig av och lekte med. Ett slags vapen som hon utnyttjade. Kanske omedvetet. Men det gjorde att jag kämpade än starkare för att komma igenom det, för att avslöja henne. Hon hade också en stark karisma, en trulighet som skulle besegras. I alla fall kände jag det så, det var väl det som var felet.

– Och Charlotta?

– Kanske hennes dumma åsikter som jag retade mig på. Vi var båda osäkra och på så vis irriterade vi varandra utan att förstå att vi egentligen hade samma problem. Hon var också naiv, men på ett helt annat sätt. Hon såg inte världen i stort som du gör, det var hennes kvarter som gällde och

där var hon oantastlig, bland de sina var hon osårbar. Och det är ju faktiskt en styrka, en sorts trygghet som det förmodligen tagit lång tid att bygga upp. Eller så var det tvärtom, att det var en tillflyktsort, någonstans att gömma sig för att hon inte vågade spränga sina egna gränser, inte var stark nog att fortsätta framåt. Jag vet inte vilket som är rätt, jag har faktiskt ingen aning. Och så var hon förbannat vacker, kanske den mest bildsköna kvinna jag mött.

– Var?

– Okej. Är.

– Och det svider? Att inte få visa upp henne längre?

– Fruktansvärt.

Karin plirade med ögonen, nöjd med mitt erkännande.

– Älskar du henne?

– Förmodligen. Jag vet inte.

– Och Lisa.

– Samma svar där. Kärleken staplas och blir pelare, man irrar omkring bland dem, de är många, de reser sig stora som i något jävla grekiskt tempel och efter ett tag är det svårt att veta vilka känslor som hör till vilken person. De blandar sig själva på något sätt, som en skicklig croupier leker med kortleken. Jag skulle vilja gå lös på de där pelarna med någon sorts stenslägga, slå dem sönder och samman, mala sönder pelarna så att det bara blir pudersand kvar, och ur sandhögen reser sig några stenbumlingar, de stenarna som inte gick att slå sönder, det är de verkliga känslorna, de som finns i dag, som måste tas till vara på. Jag vill bli befriad från allt gammalt. Jag vill kunna älska en enda person helt och hållet. Men jag tror inte det går.

Jag väntade på följdfrågan. Men den kom inte. Jag undrade vad det var hon letade efter.

– Vad är det som är jobbigast? Kärleken eller sorgen?

– Ingetdera, sa jag. Jag har blivit grå. Likgiltig. Jag har slutat drömma. Tänker inte framåt längre, törs inte annat, eller rättare sagt, jag orkar inte bry mig om annat. Det enda jag orkar med är att tycka synd om mig själv. Det är en passivitet som skrämmer mig, som gör mig livrädd.

– Då är du inte likgiltig.

– Jo. Jag vill bli livrädd, vill bli skrämmd. Men det är som om jag bara känner de ordens innebörd, jag vet vad de betyder, jag tänker dem för mig själv och bestämmer mig för att det är så, men jag kan inte uppleva tillståndens känsla. Det där djupet som ska kännas längst där inne. Det spelar liksom ingen roll. Så var det aldrig förr. Då smärtade det mycket mer, jag hade en jävlar anamma-känsla då som är borta nu. Det är otäckt. Jag vill bli förbannad men kan inte. Jag vill vara ledsen men det går inte. Det enda jag kan spela upp är tankarna om de sakerna, inte känslorna.

- Det kanske betyder att du inte behöver dem.
- Jo, det gör jag. Jag vill brinna igen. Det låter överdrivet och melodramatiskt, men det är sant. Jag vill känna en glöd, en eld inom mig själv så att jag kan vara säker på att jag kämpar så mycket som bara är möjligt. Som du kan.
- Ja, jag kan då inte väcka några lågor till liv hos dig.
- För första gången anade jag en osäkerhet hos Karin, en rädsla att jag skulle lasta över mina förväntningar på henne och att hon inte skulle klara av det.
- Kan du inte?
- Det funkar inte så. Det kan bara du själv.
- Jag kan inte göra det själv.
- Jodå. Annars skulle du inte ens vara medveten om allt det där.
- Det kanske jag inte är. Det kanske bara låter bra.
- Bullshit, sa hon.

Bünsowska tjärnen låg lika platt som vanligt. Lika skitig, men inte fullt lika illaluktande som under somrarna. Fullständigt stilla, likt en stor asfaltplatta, som om den låg och ruvade på en hemlighet, en stor hämnd som skulle komma stigandes ur den, som skulle spränga den oljiga hinnan och förlösas, ett jättelikt rovdjur som skulle rasera lugnet. En instängd pöl mitt i stan, tafatt och närmast vädjande i sin smala prakt. Grusgången som gick runt den var blekgrå mot omgivningen; den smälte in i den, det fanns ingen tillstymmelse till snö, is eller frost. När skulle vintern komma? Mars som tidigare legat på lur runt hörnet hade sprungit ikapp oss och var redan halvvägs förbi men den längtan efter vår som en snörik och kall vinter i upphällningen bar med sig saknades.

Förmiddagen var ren från flanörer, bara enstaka tjänstemän som rörde sig mellan byggnaderna intill. Från åklagarmyndigheten till tingsrätten, från tingsrätten till polishuset. Sundsvalls rättssystem låg i klump, vägg i vägg med varandra, allt för att undvika tisslet och tasslet, för att undvika att historierna och rapporterna skulle kunna växa sig stora medan de forslades mellan de olika instanserna, nästan som för att stänga ute allmänheten, som för att sätta upp en ridå av makt och tjänstemän mellan de själva och folket, det var svårt att hitta springorna som släppte in vanligt folk. Tjänstemännen tog alltid närmaste vägen, likgiltiga inför tjärnen och dess omgivning, platser de sett dagligen under många år, alltid kortaste vägen, parkbänkarna stod tomma.

Några personer stod på trappan till det äldre och respektingivande hovrätts huset och rökte. Bredvid dem vakter. En civil fängstransportbuss intill byggnaden. Paus i förhandling.

Jag slog mig ner på en av de tomma bänkarna. Jag satt med ryggen vänd mot de olika myndigheterna, tänkte att det måste vara Sundsvalls säkraste park, alltid omgiven och patrullerad av poliser, åklagare, advokater, domare och Securitas-väktare. Jag visste inte varför jag sökt mig hit. Kanske var det närheten till polishuset. Kanske var det närheten till kommissarie Sköld. Närheten till det senaste minnet av Lisa. Den sista påtagliga händelsen innan verkligheten blev verklig. Innan dagar, veckor och månader plötsligt krympte ihop till ett enda ögonblick av kort tidsrymd, men ändå med ofattbart djup, förväxlingar, tankar, känslor och erfarenheter.

Jag reste mig och gick därifrån. Visste inte varför jag gått dit.

Jag tog höger på Floragatan, sneddade över Hedbergsska skolans idrottsplats, korsade Skolhusallén och gick Köpmangatan ner. Förbi Nytorget, på somrarna samlingsplats för raggarna på helgkvällarna, bilburen ungdom, skitig ungdom. Jag gillade raggare, hade alltid gjort. Jag brukade ibland söka mig dit, ställa mig mitt bland dem och bara titta på bilarna som stolt och sakta rullade förbi med ännu stoltare chaufförer. Det fanns en gemenskap hos raggarna som jag alltid varit svag för. På samma sätt som jag avundades grekerna, italienarna och turkarna som utvandrat till Sverige och levde tätt inpå varandra; stora familjer under samma tak, italienska och jugoslaviska klubben där de äldre satt med sina starka cigaretter vid sjabbbiga bord och pratade högt samtidigt som barnen sprang runt omkring dem och lekte, släkträffar, middagar, gamla men i deras ögon oerhört flotta kostymer.

Nu var Nytorget bara en stor och ful parkeringsplats fylld med bilar som var så oändligt mycket tristare än raggarnas.

Monika ville träffa mig. Hon lät angelägen.

Jodå, allt var okej, nej Redaktören är inte hemma, jasså det är bra. Fika? Gärna, nu? Pallas klockan elva, visst, inga problem, okej, vi ses då!

Köpmangatan var så fruktansvärt lång och tråkig att jag måste ta av på Esplanaden och söka mig neråt. Vängåvans avstängda fontän låg torr och sprucken, de lövfria träden ramade in den gamla mötesplatsen ganska halvhjärtat, festplats när seklet var ungt, män i hatt och käpp, svarta icke-aerodynamiska bilar, spårvagnarna som då gick på sina räls längs med Storgatan, hästdroskorna på väg till hamnen, den färska fisken som låg på kanten av hamnbassängen i väntan på att med handledda kärror forslas till affärerna. Vängåvan som mötesplats hade blivit undanknuffad av nittonhundralets uppväxt; från oskuldsfullt barn till nyfiken tonåring, från livsglad och ambitiös femtioåring med stora drömmar till bitter och verklighetsfrämmande nittiotvåring. Jag gick runt, Storgatan ner och Nybrogatan upp, vände jag mig om kunde jag se Kulturmagasinet, kommunens stolthet, för några år sedan framröstat till Europas vackraste museum, måste ha berott

på att de verkligen vackra redan fått priset eller inte nedlät sig till att delta i skönhetstävlingar, tog vänster på Rådhusgatan och förbi Sandrews där ett av skyltfönstren var tomt från reklamaffischer. Filmstaden stal meter för meter av det svängrum som den mindre biografen en gång haft. Sandrews i sin tur med sina tre eller fyra biografier hade tio år tidigare klippt av livlinan för de gamla och stiliga ensalongsbiograferna som innan de gick under fortfarande andades Marilyn Monroe, Humphrey Bogart och Borta med vinden. Filmstaden luktade vardagsrum, MTV och reklamkampanjer. Ännu en uppväxt under nittonhundratalet: filmens. Den firade sina födelsedagar hand i hand med Chaplins iver, sedan den store Gatsbys sorglöshet, den sprang vidare jämsides med Hitchcocks kittlingar, West side storys kärlek, John Waynes nonchalans och någonting hände, oskulden förbyttes mot anarkismen i A clockwork orange och kraschlandade med Schwarzeneggers brutalitet.

När jag steg in på Pallas satt Monika redan där med en kopp svart kaffe.

– Det är inte så bra, sa hon.

– Jag har försökt prata med Redaktören, sa jag. Men han vägrar.

– Han pratar knappt med mig heller.

– Så det är Bolivia som gäller?

– Jag vill tillbaka.

– Vet du varför?

– Jag tror det.

– Och Fabian?

– Han tycker det är jättespännande.

– Klart alltså?

Hon sa att hon hade bestämt sig. Hon hade också frågat Redaktören om han ville följa med.

– Och det ville han inte?

– Han bara skrattade när jag föreslog det.

Servitrisen kom in med min smörgås. Tv:n på sin hylla stod på. Program från Utbildningsradion.

– Det förvånar mig, sa jag. Att han är så jävla rotad här. Eller kanske inte.

– Det var ett svårt beslut att ta. Framst på grund av honom.

Monika såg sig om i lokalen, sänkte rösten som om hon skulle säga något förbjudet.

– När han hanterar situationen såhär, helt ovillig att åtminstone ge sig in i en konflikt, då känns det nästan som om mina känslor rinner av mig. Jag vet ju att de finns där, men ska jag ge av min energi och slåss för vår sak vill jag att han gör detsamma, även om det blir kollision...

Hon funderade ett ögonblick på vad hon sagt, det verkade som om hon

vägde sina ord i ett slags vågskål, orolig över att ha tagit i för mycket, kräva för mycket.

– ... jag måste härifrån, Frank. Det är så dött här, folk lever inte med varandra utan vid sidan om och gör sitt bästa för att slippa mötas, de trycker ner varandra, inte med ord för man pratar knappt, men med en inställning, och kväver lusten... Så egentligen borde det inte vara svårt, men då klämmer sig samvetet in och ställer sig på tvären direkt.

– Han känner sig väl värdelös, antar jag.

– Varför då?

– För att du är beredd att överge honom.

Monika svarade inte.

– När åker du?

– Inom några veckor.

– Det går fort ibland.

– Egentligen inte. Det har legat och grott länge. Kan inte du försöka igen? Att prata med honom.

– Om han vägrar prata med dig, hur ska då jag lyckas?

– Du har inte sårat honom.

– Jag kan försöka. Om inte annat för den egna husfridens skull. Men jag tänker inte försöka övertala honom.

– Jag vill bara få igång kommunikationen.

Jag såg på henne. Var tvungen att fråga.

– Monika, varför åkte du hem?

– En tråkig historia.

– Vad hände? Jag vet att det var något jobbigt.

– Det jobbiga då var inte att åka hem, det jobbiga var att stanna så länge som jag gjorde.

– Vill du berätta?

– Det var Fabians pappa. Kim. Han drack. Ibland slog han, ibland somnade han bara. Pengarna försvann. Det var jobbigt.

Hon tittade på mig, tog ett nytt andetag och fortsatte:

– Fast egentligen inte. Familjen ställde upp på min sida. Verkligen, de var helt underbara. Hans bröder kom och hämtade honom när det var som jobbigast, föräldrarna ringde mig varje dag och frågade hur det var, de var medvetna om vad som hände och tog mitt parti.

– Men vad händer nu då?

– Han är inte kvar. Stack till Tyskland kort efter att jag åkt. Tydligt har han träffat någon som hjälpt honom, en tjej, det är tydligen bättre nu. Jag hoppas det, för egentligen är han en fin människa.

– Om han kommer hem?

– Då ska han få träffa och umgås med sin son. Men inte mer.

Vi drack upp och tog adjö. För stunden. Ute var det vardag. Det kändes så in i helvete mycket vardag. En unken vardagsdoft låg över hela stan, människor jobbade, ingen var galen och lycklig, jag tänkte på det Monika hade sagt, hur rätt hon egentligen hade, hur träffad just jag hade känt mig, ingen ställde sig på gatan och skrek att livet var underbart, det var vardag, Karin gick omkring i sin vita sjuksköterskerock bland sterila apparater och skräckslagna respektive uppgivna ansikten, Redaktören satt på sitt kontor på landstingets informationsavdelning och surade, varken ville eller kunde förstå, gatorna var folktomma, där gick jag, inte på väg någonstans, inte ens på väg bort från någonting, en vanlig jävla onsdag, den bleka icke-vintern lamslog alla. Även jag längtade bort, men det kändes som om luften över stan kvävde alla försök till konstruktiv verksamhet. Det var bara Monika som utmanade tristessen, hands-up annars skjuter jag! hon brottades och hon vann, hon tänkte slå sig fri, trampa rätt in i äventyret igen, och att åka till en ny världsdal och bara bo där, lära känna människor och kulturer, lockade mig plötsligt något alldeles fruktansvärt. Jag sparkade på småstenar där jag gick, med händerna i byxfickorna och blicken i backen, det var tomt, den enda trängseln bestod av parkerade bilar och stadsbussarna som vaggade fram likt morgontrötta kossor, punktliga, funktionsdugliga, stadens generösa service till oss. Jag avundades Monika, jag tyckte hon var vacker, det fanns något i hennes ögon, det där som jag såg redan den kvällen hon tog hem mig från gatan, när jag var slagen och skitig, det var någonting i hennes hållning, den var så levande trots alla försök att trycka ner den; hennes egna samvete, andras förväntningar... Hon visste vad hon måste göra och hon gjorde det. Jag tyckte om henne... jag vet inte om jag var förälskad i henne, det var Redaktörens område, jag hade aldrig tänkt tanken, men jag var... förtjust i henne.

Jag gick förbi bolaget på vägen hem och köpte en flaska champagne. När jag kom hem satte jag mig vid bordet i Stora rummet och väntade.

Han skulle inte få en chans att värja sig.

Jag skulle hugga honom och inte släppa greppet.

Jag satt där och visste inte om jag gjorde det här för min skull eller Monikas. Det kändes så mycket lättare att göra det för henne, det blev till ett uppdrag där jag kunde stoppa undan egna känslor, ungefär som när man skrev en artikel om någon tragisk olycka eller liknande, det var alltid lättare att ha ett jobb, en uppdragsgivare att gömma sig bakom, lättare att komma i mål med en blåslampa i arslet.

Det började inte så bra. Plan A sprack. Redaktören överraskade mig genom att smyga in, den svaga musiken från stereon överröstade dörren och stegen i trappan. Innan jag hunnit reagera hade han kommit in, mumlat ett hej och sneddat genom rummet, gått in till sig och stängt dörren.

Jag lät mig inte nedslås, jag skulle sätta hårt mot hårt, jag reste mig, gick fram till kylskåpet, tog fram flaskan, två glas i andra handen, fram till hans dörr, knackade hårt och öppnade dörren utan att vänta på svar.

Redaktören satt på sängen. Jag klev in och ställde mig på golvet en bit ifrån honom, med en blick som sa att nu jävlar, nu blir det duell, jag utmanade honom, res dig upp! tio steg åt varsitt håll, sedan snabbt snurra runt och en dragning från höften. Snabbare än den egna skuggan. Men ingen sa något. Jag började skala av korken. Ingen sa något. Det smäll till, korken for i taket och landade på skrivbordet. Jag höll den öppna flaskan i högra handen och glaset i den vänstra. Champagnen skummade över och rann utefter min hand.

– Kommer du ihåg, sa jag, sist vi drack champagne, du och jag?

Han svarade inte och det hade jag inte heller väntat mig. Jag var förberedd och visste precis hur jag skulle fortsätta. Jag hade suttit vid bordet och noga planlagt allting. Han såg väldigt liten ut där han satt på sängen, snopen och överrumplad.

– Du kommer ihåg. Och kommer du ihåg stämningen, känslan då? Hur det var början på något nytt, hur vi kunde prata med varandra utan skyddsnät. Jag vill be dig försöka återskapa den stämningen... För fan, det går! Här och nu! Inte sedan, inte någon annanstans. Och om du inte kan göra det mot resten av världen så försök åtminstone att göra det mot mig.

Var det ett lätt leende jag skymtade i hans ansikte? Inte kanske på munnen, kanske lite på munnen, men var det inte något i ögonen, någonting ljusst som flackade förbi? Men han sa ingenting.

Jag hällde de två glasen halvfulla, tog några steg framåt och räckte honom det ena. Han tog emot det. Sträckte fram sin ena hand och tog tag i glaset. Jag höjde mitt glas mot honom, han höjde sitt, inte lika högt, halvvägs, men han höjde det. Vi drack. Vi lät glasen vila i händerna. Inga ord. Drack igen. Talade med varandra genom glasens rörelser. Redaktören tveksam för att visa sitt tvivel, jag med markerade rörelser, bestämd och övertygande. Den syrliga, kalla vätskan rann runt i gommen, ner i halsen, la sig lite oroligt i magen. Jag tog något större klunkar än han. Hans ögon som inte riktigt visste var de skulle placera sin blick.

Jag fyllde på våra glas igen. Redaktören tryckte av sig skorna mot sängkanten. Jag följde noga alla hans rörelser. Avvaktande men ändå på min vakt. Gav honom tid att vänja sig.

– Och nu? sa han plötsligt med klar stämma.

Jag ryckte på axlarna.

– Är det bara jag som bestämmer? sa jag.

– Det verkar så.

Jag drog fram skrivbordsstolen och satte mig. Stödde underarmarna mot

låren och höll om glaset i båda händer. Satt så en stund. Sa:

– Jag har inte bråttom.

Satt sedan tyst igen. Drack. Mindre klunkar nu, för att få dem att räcka längre. Jag ville inte behöva resa mig för att fylla på mitt glas. Och jag ville inte ha tomt i glaset. Hans blick hade varit riktat mot mig. När jag inte sa något släppte han den lös.

– Vad är svårast att förstå?

– Inget. Jag förstår precis.

– Men ändå vill du inte?

Jag drog stolen lite närmare sängen och lutade mig tillbaka. Tog fram cigaretterna och bjöd honom en trots att jag visste att han skulle tacka nej. Han visste att jag visste, log lite överseende. Tackade nej.

– Vad är viktigt för dig, Frank?

– Hur menar du?

– Vad är viktigt? I din tillvaro. Vad går du och tänker mest på? Det centrala som du vill åstadkomma.

– Jag vet inte. För ett halvår sedan hade jag lätt kunnat svara på det. Men det viktiga har liksom runnit bort. Trängts undan av att det viktiga förstört sig självt. Nu är det mest småsaker, jag tvingar mig att se väsentligheter för varje dag som går, men det finns inte så överdrivet många, ganska småskaligt liksom. Det här samtalet till exempel. Jag törs inte tänka större. Ekholms bilder kanske ...

– Jag behöver en grund, sa han. En social grund. Jag lockas inte av äventyret längre. Jag är snart trettio, en familj är viktig för mig, den här lägenheten, det lilla sociala liv jag lever. Jag har inga storslagna planer, jag behöver dem inte. Förstår du vad jag menar?

– Tror det.

– Jag vill inte, jag *kan* inte åka till Sydamerika och börja om igen. Jag är en främling där... Monika har sitt, sina vänner, språket, en grund. Jag kommer att hamna utanför hur mycket hon än försöker undvika det. Visst, efter en längre tid kanske jag kan lära känna deras liv, människorna, men hon har ett för stort försprång, det kommer jag aldrig ikapp. Jag har inget jobb där, jag måste ju ha ett jobb! Jag har inte lust att offra det här, jag bor här, det här är min stad, jag är född och uppvuxen här. Gällde det Stockholm, eller en för oss båda helt främmande plats vore det annorlunda, men det här går inte. Jag vill bygga vidare här.

– Och det förstår inte Monika?

– Tydligt inte.

– Har du ens försökt förklara det?

Han svarade inte.

– För helvete, du måste ju hjälpa till. Hon kan inte gissa sig fram till

saker.

– Vad spelar det för roll? Hon har bestämt sig. Det finns inget jag kan säga eller förklara som kan förändra saken.

– Jag trodde kärleken var till för att övervinna såna hinder, sa jag.

– Du trodde väl fel.

– Du är cynisk. Det skulle innebära att vad som än händer så är det redan för sent.

– Visst. Även om hon plötsligt skulle ångra sig är det förmodligen kört.

– Alltså har du redan släppt det.

– Ja.

– Då borde du kunna sätta upp en helt annan fasad än den du har, den om den svikne mannen, det krossade hjärtat eller vad det nu är.

– Även om förståndet fattat vad det handlar om tar det tid innan resten fattar, låter sig övertygas. Fan Frank, jag orkar inte slåss för jag vet att jag inte kan vinna. Jag vill bara få det här överstökad.

– Jag tror inte Monika har gett upp.

– Det är klart hon inte har. Hon kan inte förlora.

– Är du säker på det? sa jag och fyllde på våra glas igen.

– Hon kommer att uppfylla sin dröm, sitt kall eller vad det nu är. Hon kanske älskar mig, kanske ser hon det som ett slags bonus om jag följer med, men hon åker ändå. Hon har Fabian. Det är det viktigaste för henne. Och han har sin släkt där, hon sina vänner. Mig behöver de inte.

Han hade rest sig upp, gick omkring i rummet och gestikulerade med armarna. Jag snurrade efter på stolen, såg upp mot honom.

– Vad tänker du göra? sa jag.

– Ingenting. Göra det jag alltid gör.

– Och låtsas som om ingenting har hänt. Det är fejt.

– Säger han som flydde till USA när det blev svårt.

– Jag kom tillbaka. I det här fallet är det bara Monika som kan komma tillbaka. Du går hemma med slaka hundöron och känner dig orättvist behandlad. Det är fejt.

– Kalla det vad du vill. Visst, jag har också mina drömmar, men det kanske inte är meningen just nu.

– Det är det aldrig. Man måste jobba för dem.

Han såg på mig med mörka ögon.

– Jag förstår inte hur du kan sitta där och säga så. Karin då? Jag ser inget överdrivet arbete från din sida där.

– Det kanske inte är en dröm.

– Så likgiltigt som du behandlar henne kommer du aldrig att få reda på det. Hon kommer att tröttna.

– I så fall kanske det inte var så viktigt.

- Monika kommer också att tröttna, sa han.
- Förmodligen.
- Alltså var det inte så viktigt.

Vi tystnade. Såg på varandra och försökte läsa spelreglerna. Övertrumfa en verklighet, syna livet.

- Vi är ganska lika du och jag. Lika brända eller vad det är.
- Kanske det. Men jag är inte bränd, jag börjar bara bli gammal.
- Hur ska du då känna dig när du är fyrtio?
- Ung förmodligen. Drink upp!

Det blev inte mycket mer sagt. Jag kunde förstås ha bett honom prata med Monika, men jag var inte så säker på att jag tyckte han behövde det. När jag såg på Redaktören så kändes det faktiskt ibland som att titta på min egen spegelbild. Ändå var vi så väldigt olika till det yttre, både vad gällde utseende och uppförande.

Kanske var han ädel som släppte Monika fri utan att slåss.

Kanske var Monika *för* upptagen av sin drömmar och sin rastlöshet.

Jag visste inte. Jag kunde inte se skillnaden mellan rätt och fel.

Redaktören stannade kvar på sitt rum. Men dörren stod öppen. Senare på kvällen kom han ut när jag satt framför tv:n.

- Jag är snart klar, sa han.
- Med vadå?
- Boken.
- Oj! Härligt, får man kika?
- Den finns inte här. Sedan.

Jag ringde Monika från mitt rum och sa att jag hade pratat med honom. Ut och res om du måste, sa jag till henne. Ingen kan längre hindra dig, inte ens du själv. Du kanske kommer tillbaka, kanske är Redaktören kvar då, kanske spelar det ingen roll. Men du kan inte kräva att han ska följa med. Det är för mycket. Hon sa att hon förstod. Jag sa att jag inte trodde att han skulle vara omöjlig att prata med, hon sa att hon skulle försöka, sa att hon kände sig förvirrad, att hon inte längre visste vad som var känslor och vad som var samvete. Vem fan är inte förvirrad, sa jag.

På sätt och vis var jag glad över att Redaktören valde livet här hemma. I Jungfrukammaren. Det fick mig att känna mig viktig. Kanske kunde lägenheten komma att kännas som en borg igen. Kanske kunde jag få bort känslan att min lägenhet var en galen främling med huggtänder som kollade in mig, som hotade mig bara jag vände ryggen till för att plocka upp något från golvet.

Jag ringde också Sven Ekholm i USA. Sa att jag skulle försöka mig på texterna. Det var det första konkreta jag sagt på månader. Kändes det som. Dessutom ville jag ha tjugotusen spänn även om någonting sa mig att jag

hade gjort det gratis om det hade behövts.

Jag satte igång med Ekholms dyrbara litografier. I åtta dygn jobbade jag. Jag gick omkring i något som kunde kallas för trans, konstnärlig trans, en känsla jag aldrig tidigare upplevt. Otäck, isande, underbar och upphetsande. Under den här tiden tappade jag intresset för allt annat, jag hängde inte med i svängarna runt Monika och Redaktören, visste inte hur turerna gick, om mitt och Monikas samtal hade hjälpt, om mitt och Redaktörens samtal hade hjälpt. Det kändes inte viktigt. Jag intresserade mig inte för Karin, jag hade ett jobb att göra. Jag gick knappt utanför dörren. Jag bestämde mig för en daglig morgonpromenad för att få igång allehanda cirkulationer, men jag fuskade en del och de dagar jag gick följde jag exakt samma, korta rutt: över gatan, uppför trapporna till kyrkan, tre varv runt och hem igen.

Karin kom förbi på den andra eller tredje dagen, jag minns inte så noga. Jag bad henne återkomma. Det var bara bilderna som var viktiga, jag klev in i dem och vägrade komma ut. Hon gick in till Redaktören i stället och en bra stund senare, när jag kom in i Stora rummet för att hämta andan, var hon kvar. De satt vid bordet och fikade, det var sen kväll.

– Hur går det för poeten? sa Redaktören.

Jag tog hans fråga på fullaste allvar, tänkte en bra stund innan jag svarade.

– Jag tror inte det är poesi ... det är texter ... skrift. Jag har fem klara. Jag har färger i huvudet, konturlösa färger, mörka och skrikiga på samma gång ... märkliga mönster.

– Det låter nästan farligt, sa Karin som satt bredvid mig och liksom flyttade närmare.

– Jag kanske håller på att förändras, sa jag. Jag håller nog på att förändras.

– Det var på tiden, sa Redaktören.

– Jag tycker det är otäckt, sa Karin. Forcerat på något sätt. Du är blek.

– Men färggrann inuti, sa Redaktören.

– Måste fortsätta. Ursäkta mig.

Gick in till mig och satte mig på madrassen. Överallt låg papper, litografierna i en hög på golvet, runtom kaos, odiskade kaffekoppar, bananskal, kassettfodral, hushållspapper, pennor. Lutade mig bakåt mot väggen. Färgerna rann förbi mina ögon, fortare och fortare rusade de förbi och det var det sista mina ögon såg.

När jag vaknade låg Karin bredvid. Hon hade klätt av mig och bäddat ner oss. Hon låg med ena armen om mig, med ansiktet mot min nacke. Det var varmt. Jag svettades av närheten.

Jag stirrade på bilderna. Det var tekniken. Stirrandet. När jag inte orkade

stirra längre, när allt blev suddigt, när ögonen tårades och sved, då slutade jag stirra. La bilden upp och ner och skrev ur minnet. Slöt ögonen och skrev av bilden som satt kvar på näthinnan.

En dag, mot slutet av veckan, kom Monika in till mig när jag satt och försökte skriva rent. För en sekund kände jag mig störd, som när Karin eller Redaktören hade stövlut in i rummet tidigare under veckan, men det gick över. Jag ville gärna prata med Monika.

– Hur går det?

– Jo tack. Annorlunda.

– Jag vill säga adjö.

– Redan?

– Det är lika bra.

– Jag trodde det skulle dröja längre.

– Jag vill härifrån.

– Och mannen där inne?

– Comme ci, comme ca. Jag tror vi båda förstår varandra lite bättre i alla fall.

– Kommer du hem och hälsar på?

– Det dröjer nog.

– När jag fått mina tjugotusen kanske jag kommer över och hälsar på, sa jag spontant och hennes ansikte sprack upp i ett leende.

– Ja gör det! Det vore underbart!

– Men jag måste nog fråga Redaktören om lov först, sa jag och hon blev tyst och det var en svår tystnad, obehaglig, för jag kände konstiga vibrationer.

– Hur som helst, sa jag för att komma ur tystnaden, sköt om er. Är Fabian här?

– Nej. Jag visste inte hur det skulle bli. Vill bespara honom så många jobbiga scener som möjligt. Du kanske kan skriva till honom?

– Visst. Detsamma gäller dig.

Jag steg upp och tog henne i min famn. Båda stannade kvar i kramen så länge som möjligt. En värme spred sig genom kroppen. Det var den första omfamningen på länge för mig. Ögonblicket efteråt var hon borta. Och jag återgick till arbetet. De enda tidsbegreppen som gjorde sig synliga under de här dygnen var just när någon kom och hälsade på. Redaktören och jag träffades i Stora rummet ibland.

8.

Karin höll sig borta. Jag förmodar att hon ansåg att bollen var hos mig. Men

jag hade inget racket att slå till den med, inga fotbollsskor att sparka den med. Jag ville ha tid, det enda jag hade var tid, den gick för sakta. Jag önskade jag kunde hoppa något år framåt och sedan, med hjälp av morgondagen, ge henne de svar hon ville ha. Jag önskade jag kunde hoppa över mig själv och låta någon annan svara.

Jag tänkte ibland på Charlotta. Jag undrade över saker. Om vi hade träffats nu, vem hade jag varit då? Skulle vi ens ha kunnat träffas nu? Eller hade våra liv gått åt så olika håll att det inte varit möjligt? Sådana saker tänkte jag på.

Jag tänkte också på Lisa. Fast inte på samma sätt. Runt tankarna på Lisa låg bara ett sorgset, neutralt skimmer. Kanske för att jag inom mig visste att det inte kunde ha gått annorlunda. Att inget fel hade begåtts.

Det gick en vecka. Det gick två veckor. Ingenting hände. Jag var klar med Ekholms texter för länge sedan, de låg i en prydlig hög på mitt skrivbord. Jag hade inte rört dem, ville inte se på dem, måste skicka iväg dem. Men jag vågade inte. April var här, det skulle inte bli någon snö.

Det gick ytterligare en vecka. Ekholm hade ringt vid ett tillfälle och frågat hur det gick. Jag sa att jag höll på.

Det gick dagar. Jag räknade dem, som om jag gick och väntade på något stort. Muck, hemkomst, förändringar, brev, vad som helst. Men jag hade ingenting att vänta på. Bara mig själv. Redaktören och jag talade knappt med varandra. Han såg sliten ut, jobbade långa dagar, låste in sig på rummet, skällde ut mig med jämna mellanrum för min passivitet, han skrev långa brev, jag hade fått ett vykort från Monika och Fabian, Redaktören ringde Karin då och då, sa till mig att jag var ett svin som behandlade henne så vårdslöst, jag sa vadå, jag gör ingenting, han skakade på huvudet, jag försökte faktiskt skriva henne ett brev, rev sönder det sedan, hade ingenting att säga, hon var för stor för mig, hela hennes person var en vacker, vit gipsstaty jag var livrädd för, jag avundades fåraherden med sina får, sin flock han bestämde över och som han visade vägen, hans kontroll, råttfångarens flöjt, Karin blev Jesus för mig med all sin vishet och fromhet som skrämde skiten ur mig, jag en olydig apostel, förrädare som inte lyssnade, jag onanerade till gamla bilder av Charlotta, Karin slog sig in och kuken slaknade, jag hade inga sexuella bilder av henne att relatera till, kände mig smutsig, jag försökte dricka vin men spydde av det, jag såg henne framför mig i sin vita rock, jag gick vid sidan om, svartklädd med en säck full med svart målarfärg över axeln, jag ville stänka ner henne, få bort det förbannade skimret, färgen bara rann av henne, samlades i en pöl vid hennes fötter och rann tillbaka till min sida.

Allt jag hade var tid. Och den var ingen vän.

Monika var redan ett minne. Det kändes som år hade gått. Vintern hade

passerat utan att stanna, Jungfrukammaren stod kvar precis som förut, ändå hade den förändrats hundra gånger om. Likt en objuden gäst på maskerad som går in på toaletten varje timme och byter skepnad för att förvillia värden, den skiftade som färgerna på en gammal sliten eka; knappt synbart, dolt men ändå stort. Kontrastlös verklighet som luras gång på gång, man tror man kan den, lär känna den och just som man ska lägga korten på bordet drar motspelaren upp ännu ett ess, det är som att spela poker med djävulen, i potten ligger ens trygghet, identiteten, djävulen fuskar, skrattar, vinner gång på gång, gud står bakom och rodnar och tittar på, man kan inte vinna, kan inte besegra en byggnad av sten, vet inte vad jag vill vinna, springer in i vägg efter vägg samtidigt som djävulen tar bit för bit av tryggheten tills allt bara är en förkrympt tanke, omöjlig att göra levande, omöjlig att vistas i. Jag hade lägenhetsnyckeln i min ficka, jag kunde ta på den, den fanns där, men varje gång jag kom hem tvivlade jag på om den skulle passa. Jag trodde Jungfrukammaren skulle byta sina låsa och stänga mig ute. Utan att tala om det först.

I varje rum spöken. I varje hörn förvridna speglar. I varje blomkruka avlyssningsapparat. På väggarna små, otydbara meddelanden. Karins blick i varje tanke, Charlotta och Lisa i varje rörelse, lukt, stängda knytnävar. Dagarna gick.

Sent en kväll, efter midnatt, ringde det på dörren. Jag visste inte om Redaktören var hemma, men jag hörde inga rörelser, jag ville inte gå ut ur mitt rum, ville inte gå och öppna, jag satt kvar, stilla, lyssnade misstänksamt, de gälla signalerna skar hål, flera korta ringningar, som om någon försökte förmedla ett meddelande, som om personen vid dörren ville identifiera sig själv. Jag steg upp, tog nyckelknippan från bordet, gick nerför stentrappan, ut genom lägenhetsdörren, ut genom dörren till gården, de tio metrarna upp mot plåtgrinden som stängdes varje kväll när tvättpersonalen åkte hem, jag kände mig som slottsherren i ett medeltida slott som ska släppa ut hunden för att pissa, jag var tvungen att le för mig själv, rasslade lite extra med nyckelknippan, låtsades fira ner bron, öppnade grinden och där, med en resväska i varje hand och en ryggsäck slängd över axeln, stod Magnus.

– Hej, sa han och log snett, jag har hört att det ska finnas ett rum ledigt här.

Jag hjälpte honom med en av resväskorna och vi gick upp till lägenheten. På vägen upp klappade han den flagnande stenväggen.

– Jag har saknat det här jävla fortet.

– Akta dig! Hon bits.

När vi ställt ifrån oss sakerna i hans rum gick han in till Redaktören och

väckte honom. När Redaktören fattat vad det handlade om tog han ett skutt upp ur sängen och tog på sig morgonrocken. Han fick syn på mig i Stora rummet och sa:

– Titta! Han ler nästan. Är det inte synd om dig i dag?

– Skit på dig.

– Vadå? sa Magnus.

– Internt skämt, sa jag.

Strax efteråt satt vi runt bordet med varsitt vinglas i handen. Det smakade gott. Dimmorna löstes upp runt om mig, luften kändes klarare och lättare att andas, en sorts sfär av trygghet steg upp. Jag kunde nästan ta på den våg av förändring som sköljde genom lägenheten i samma sekund som Magnus satte sin fot innanför dörren.

Redaktören tog över igen, det var länge sedan sist. När vinflaskan åkte fram var det signalen; det var högtidligt, nu skulle vi gå samman och slåss mot världen, förbättra den. Vår värld. Innanför väggarna.

Vi var en helhet igen. Utrymmet fullt utnyttjat. Disken skulle växa sig större, skorna i hallen skulle öka i antal, smutsranden i duschen skulle gro fortare. Det var allt vi ville och behövde veta. Jag skulle höra Magnus röra sig i sitt rum genom väggen, ekot skulle minska när jag gick genom hallen.

Det var gott att dricka vin igen.

Den natten tog jag ner bilderna på Lisa från väggen. Jag la dem på golvet, satte mig på knä bredvid dem och rev sakta sönder dem. Jag tog också fram fotokartongen, vände den upp och ner och hällde bilderna på golvet. Så började jag riva igen. Färgbilderna. Bilderna på Charlotta. När jag var klar satte jag mig bland dem, tog nävarna fulla med sönderrivna bilder och hällde dem över mig. Charlotta och Lisa rann utefter min kropp. Jag tog av mig kläderna och gjorde om samma sak. Charlotta och Lisa smekte min nakna hud. Så tog jag några bitar av Lisa och några bitar av Charlotta och la pussel på golvet framför mig. Ett ansikte i svartvitt och färg. Lisas näsa tillsammans med Charlottas läppar, Charlottas ögon och Lisas panna, felproportionerat, vackert och fult. Skönheten låg framför mig i ett förvridet ansikte, ett ansikte i mitt våld. Jag reste mig upp och tittade ner på det. Så ställde jag mig på det med ena foten, rörde den fram och tillbaka, rörde ihop de olika bilderna och ansiktet var borta. Jag tog fram en plastpåse, öste i alla bitar, knöt igen handtagen, gick ut i hallen och ställde den bredvid soppåsen som redan stod där.

9.

Jag vaknade morgonen därpå och kände mig glad.

Magnus hade flyttat in. Jag kände att jag skulle vilja ringa Karin, kände att jag kanske hade någonting att ge henne. Men jag var fortfarande lite osäker. Så jag tänkte vänta några dar.

Den veckan gick jag på posten. Jag skickade iväg tjugo texter till USA. Jag skickade dem till Kalifornien där solen bränner och stränderna lever. I april. Nu kände jag mig klar. Redo att ringa Karin. Jag skulle göra det. I dag eller i morgon. Magnus hade flyttat in, allt var som förut. Och faktiskt letade sig inte solen fram även i Sundsvall denna dag. Den hade legat precis över hustaken och med stor möda spritt sitt lite bleka och ljumma sken över stan. Inte mycket att prata om, men tanken var god. Nu höll dagen på att övergå till sen eftermiddag och skuggorna växte sig större. Inom en halvtimme skulle solen gå ner helt.

På vägen hem från posten mötte jag Redaktören och Magnus utanför Jungfrukammaren. De gick i armkrok.

– Frank! utbrast Redaktören. Ska du med?

– Vart ska ni?

– Till krogen. Och dricka vatten.

– Jaså minsann.

– Det är en sån dag i dag, sa Redaktören.

– Måste vara en ovanlig dag, sa jag.

– Extremt ovanlig, sa Magnus.

– Vart?

– Tjacka's.

– Jag kommer om en stund.

De gick vidare och när de kommit runt hörnet hörde jag Redaktören säga: Titta! En gata. Vad vacker den är!

Uppe i lägenheten hällde jag upp en Campari juice. På bordet i Stora rummet låg ett brev till mig. Jag satte mig ner med drinken, öppnade och läste. Det var från Karin. Hon började med: Frank, jag vet att jag inte borde skriva brev om sådant här, men ibland känns det som om det är lättare att få dig att förstå på det viset. Jag läste vidare, fort, hoppade nästan över ord för att snabbare komma till slutet. När jag läst igenom det började jag om från början. Långsammare.

Hon tyckte inte vi skulle träffas mer. Hon orkade inte konkurrera med mina minnen, besvikelser och föreställningar om hur det borde vara. Jag levde inte i nuet utan tillbringade min tid tillsammans med henne med att grubbla över hur jag kunde ha fått gamla förhållanden att fungera. Var sak hade sin tid och denna var inte vår.

Jag var en vacker människa och tillsammans kunde vi utstråla så mycket skönhet att världen skulle stanna.

Men inte ens hon kunde besegra mina demoner.

Innan dess var jag inte tillgänglig, inte för henne, inte för någon annan.
– Du ljuger! sa jag högt.
Jag skulle inte ta på mig skulden. Vi råkade bara vara två människor som kom i varandras väg vid fel tillfälle.
Ingen har rätt och ingen har fel.
– Men det är inte så längre, viskade jag.

Jag bytte om och gick ner till Tjacka's. På vägen ner slog det mig att Karins brev var det första personliga brev jag fått sedan jag kom hem från USA. Sedan jag skrev mina. Vad hade egentligen förändrats under den tiden? Jag hade ingen lust att tänka på det. Slog bort tankarna.

När jag kom in i lokalen satt mycket riktigt Redaktören och Magnus vid ett bord i ena hörnet. Och ännu riktigare hade de varsitt stort glas isvatten framför sig. Jag gick fram till dem och möttes av två fänigt leende ansikten. Fromheten lyste ur dem.

– Var hälsad, broder!
– Du ser förvirrad ut.
– Är det så konstigt? Jag ska fixa något att dricka.
– Vatten är dagens gåva!

Jag gick fram mot bardisken. Trots att klockan bara var sju så var Tjacka's välfyllt. Tre slitna grabbar runt fyrtio satt vid ett bord och alldeles intill dem ett ungt par med en liten dotter. Flickan kalasade på en bägare med glass när en av de slitna böjde sig fram mot henne och sa någonting. Flickan tittade både ängsligt och nyfiket på honom och sedan på sin mamma som i sin tur lät blicken något besvärat flacka över lokalen. Pappan såg sammanbitet ner i bordet och sedan på mannen som högljutt och onyktert jollrade med flickan. När mannen sträckte fram ena armen mot flickan böjde sig pappan fram, la handen emellan och sa något i stil med att: det räcker nu, varvid den slitne högt bad om ursäkt och drog sig tillbaka. Framför mig, vid bardisken, stod två kvinnor, båda klädda i tajta jeans och boots. Den ena hade en vit blus med djup urringning och en svart bh som lyste igenom den tunna blusen. Den andra bar en träningsoverallsjacka. Båda var hårt sminkade, talade högt sinsemellan i okomplicerade meningar och beställde varsin stor stark. Hon i träningsoverallen hade ett vackert leende. När det var min tur bad jag om ett glas vatten och en öl. Jag fick mina glas, betalade och slog mig ner vid vårt bord.

– Svikare, sa Redaktören.
– Det där är förbjudet i dag, sa Magnus.
– Jag har ju vatten, sa jag.
– Jag sa just det till Magnus, sa Redaktören, att om man varje dag sätter sig ner med ett stort glas vatten och bara sitter och tänker eller pratar med

någon i en timme så skulle man må mycket bättre.

– Varför då?

– Förutsatt alltså att man har sån distans till sig själv att man kritiskt kan granska vad man sagt och gjort tidigare under dagen...

– Har man den distansen behöver man inte schemalägga rannsokandet.

– ...det rör sig så mycket inom en, känslor, åsikter och sådant, och för att man inte ska bli överkörd av sig själv så krävs det att man vet vad man håller på med. Det kan man då under de stunderna komma till insikt med.

– Det låter ju enkelt och bra. Fantastiskt.

– Nu ska vi inte vara såna.

– Det är en månad sedan hon åkte och nu, först nu, säger du de här sakerna. Det är ju lysande. Vilken timing!

– Det där var inte sjsyst. Under bältet, Frank, under bältet.

– Det är helt okej att du har dåligt samvete. Men försök inte förklara det till något nobelt.

– Under bältet, Frank.

– Är det inte så då?

– Det är klart det är. Det är ju det jag pratar om, jag har ju insett det, det är väl värt en del.

– Du vill alltså ha credits för att du insett att du burit dig illa åt mot Monika, men du säger det inte till henne utan till oss. Och dessutom när du själv vet att det är för sent att göra något åt. Är det så jävla ädelt, det?

– Vad är det med dig, sa Magnus. Haft en taskig dag?

– Jag är inte ute efter beröm, sa Redaktören. Men det är skönt att vara medveten om vad man gjort även om jag inte alltid har en förklaring till det. Mer än att jag kanske är en idiot...

– Skål! sa jag och drack.

– ...det tycker jag att du om någon borde kunna förstå.

Jag ställde ner glaset och försökte se så grym som möjligt ut.

– Visst kan jag det. Men jag anser inte att det är något att glädjas över. Tvärtom, det är väl för jävligt att det ska gå så långt att man sabbat allting innan man förstår att man uppfört sig in i helvete fel.

– Fan vad du svär. Dessutom är det inte bara mitt fel. Jag anser fortfarande att jag inte hade så mycket att välja på, även om jag kanske skulle vilja ha gjort en del saker annorlunda.

– Backar du? Kan du inte längre stå för någonting som du erkände för bara någon minut sedan?

– Helvete Frank! sa Magnus.

– Ska vi höra med bartendern om han kan sätta på lite samba?

– Det är inte bara endimensionellt, sa Redaktören och försökte verkligen vara tolerant. Det finns alltid två sidor av en sida.

De tre grabbarna reste sig så att hela lokalen blev medveten om det. En av dem snubblade på sig själv och ramlade mellan två bord. Mamman la förskräckt armen om sin dotter. Fan Bosse, hur fan är det? sa en av polarna högt och sparkade Bosse i arslet. Där kan du väl för fan inte slagga heller, fortsatte han och skrattade högt. Bartendern lutade sig över bardisken utan att säga något. Bosse kravlade sig mödosamt upp på alla fyra, drog ner en halvfull öl på vägen, tog tag i stolen där träningsoverallen satt och hivade sig upp. Han lutade sig fram och la huvudet mot hennes axel. Hon ryckte till och knuffade bort hans huvud så att han tappade balansen och rasade i backen igen. Hon med bh:n fnittrade. Nitad av en brud, för faan Bosse, vrålade polaren och nu kom vakten fram, tog tag i Bosse och lyfte upp honom. Strax efteråt var alla tre utkörda och livet återgick till det normala.

– Visst finns det två sidor, sa Redaktören. Det finns det alltid.

– Sörjer du inte? frågade jag.

– Sörja? Vad är det? Jag lever ju. Det ingår väl. Som jag sa, det finns aldrig antingen eller.

– Visst gör det det, sa jag.

– Jag undrar det, sa Magnus och la sig i diskussionen. Det är klart, ibland dominerar vissa känslor, men hela tiden finns ju allting där. Både glädje och sorg och allting mittemellan.

– Skitsnack. Så här är det: Redaktören har träffat en kvinna han älskar. Det vet egentligen inte du och jag Magnus, men vi får utgå från det, eller hur?

Jag sneglade mot Redaktören. Han satt tyst.

– Han älskar den här kvinnan. Det är en förutsättning. Kvinnan har ett barn. En kvinna och ett barn. En familj. Även om barnet inte är hans eget så kan det mycket väl komma att bli det efter ett tag. I alla fall känslomässigt. Och låt oss skita i omständigheterna, vi skiter i om det är någons fel. Fakta kvarstår, Redaktören har äntligen träffat den här kvinnan, den här familjen som han längtat så efter och nu är de borta. Borta! De finns inte längre i hans liv, han är ensam. Och då menar ni att han inte ska, inte *kan* sörja. Och varför kan han inte det, enligt er? Jo, därför att han lever. Och om man lever kan man inte bara sörja, man kan inte sörja utan att samtidigt skratta. Det är det ni säger. Eller hur?

– Men...

– Ni är fan inte kloka. Jag skulle sörja. Jag skulle sörja så in i helvete om jag vore du. Och jag lovar, det skulle inte vara antingen eller, det skulle vara ren och pur sorg. Så det stänker om det.

– Jag är väl inte lika romantisk som du.

– Det har ingenting med romantik att göra. Det är någonting annat, medvetenhet, förståelse, inställning, vad som helst. Du bryr dig helt enkelt inte

tillräckligt eller så är du för dum för att fatta vad du gått miste om.

Redaktören blev alldeles tyst. Sa ingenting på en lång stund. Magnus skruvade på sig och jag började ångra att jag gått så hårt fram. Men jag låtsades inte om det.

– Som du vill. Du behöver inte be om ursäkt. Vi är väl olika helt enkelt. Jag håller inte med dig, jag tänker inte ens diskutera huruvida jag bryr mig tillräckligt eller inte, det är absurt, förödmjukande, jag håller inte med, så är det bara och för mig är det inte så enkelt att det bara är lycka eller sorg.

– Jag säger inte att det är enkelt, det tror jag inte det är. Vad jag försöker säga är att man inte kan välja. Man kan inte rationalisera bort känslor bara för att de inte passar eller är obefogade.

– Och jag vet inte om det är det jag sagt. Jag menar bara att ingen har rätt och ingen har fel.

– Det var ett jävla tjat om att ingen har rätt eller fel! Det är andra gången i dag som någon slänger det på mig. Det är inte så enkelt.

– Andra gången, sa Magnus. Vem mer?

– Det spelar ingen roll.

– Det tror jag visst det gör, sa Redaktören.

– Minsann. Alldeles nyss spelade ingenting någon roll, alldeles nyss var ingenting någons fel, alldeles nyss fanns känslor bara i storpack, köp tre betala för två, vad som helst men inte klandra en stackars oskyldig individ, offer för omständigheter, men nu, nu kan allting plötsligt betyda något. *Det* är intressant.

– Du försöker komma undan.

Jag drack upp det sista ur glaset. Lutade mig tillbaka och såg hur de båda satt böjda över bordet vända mot mig.

– Så här gör vi, sa jag. Om du kommer in till mig i morgon bitti med rödgråtna ögon och säger ”fy fan Frank, jag mår så jävla dåligt, jag har inte sovit en blund, jag känner sorg Frank, en så jävla stark sorg, jag kan inte tänka klart”, om du kommer till mig och säger ”jag vill ha henne tillbaka, jag kan inte göra någonting, den vill inte gå över, den bara äter mig inifrån...” så ska jag berätta allt för dig, Redaktören, allt om mig och mina känslor, mina fruktansvärda misstag, vad du vill. Men först då.

Redaktören skakade sakta på huvudet. Jag böjde mig fram och tog upp mitt vattenglas.

– Bottoms up!

Det var bara jag som drack. De rörde inte en min. Jag tittade på deras vattenglas. Redaktörens var nästan tomt medan Magnus glas var trekvartsfullt med halvsmlta isbitar och en citronskiva som såg hel ut.

– Var det inte gott? sa jag vänd mot Magnus.

– Karin, sa Redaktören.

- Karin är en fin tjej, sa jag.
- Det var Karin som sa det.
- Nej, sa jag.
- Du ljuger.
- Nej.

Magnus tog sitt vattenglas och drack en demonstrativt stor klunk. Jag vinkade till bartendern och bad om en öl till. Träningsoverallen kom fram på vägen från bardisken och bad mig om en cigarett.

- Bara om du ler.
 - Va?
 - Le.
 - Vafan då för?
 - Du vill ha en cigarett. Om du ler får du en.
 - Du är inte klok! sa hon och gick tillbaka till kompisen. Jag vände mig mot Redaktören.
 - Jag var inte otrevlig. Jag ville bara ha ett leende. Folk är döda.
 - Du var arrogant, sa Redaktören.
 - Vad sa Karin? frågade Magnus.
 - Om du ler mot mig ska jag berätta, sa jag.
 - Jag börjar tröttna på det här, sa Redaktören.
 - Det förstår jag, sa jag. Du borde också beställa in alkohol.
 - Det är dags att du bjuder lite på dig själv.
 - Är du allvarlig? Jag sitter här och stångar mig själv blodig för att jag envist håller fast vid mina åsikter och så säger du att jag borde bjuda på mig själv!
 - Du gömmer dig bakom mina problem. Vad sa Karin?
- Jag fick min öl och betalade. Samtidigt beställde jag in två till åt mina vänner. De protesterade inte.
- Hon har inte sagt något, hon har skrivit det. Jag fick brev av henne i dag. Hon skrev att hon inte orkade träffa mig mer, men är väldigt noggrann med att betona att det inte är mitt fel, att det inte är någons fel. Lustigt va?
 - Varför är det lustigt?
 - Jo, förstår ni, det ska jag förklara för herrskapet. Det lustiga är att hon skriver ett brev som kan ta knäcken på vem som helst, ett brev där hon i klartext och med stora bokstäver talar om för mig alla fel jag gjort, hur mycket hon minsann vill att det ska funka, att om det bara kom an på henne skulle det inte vara några problem, då skulle vi vara världens vackraste par, men eftersom jag inte är mogen nog är det omöjligt och så avslutar hon med att säga att det inte är mitt fel. Det är väl jävligt lustigt, tycker inte ni?
 - Om man är cynisk, sa Magnus.
 - Cynisk, sa jag. Ett vackert ord. Och så användbart.

– Jag är ledsen, sa Redaktören. Men inte särskilt förvånad. Vi har ju pratat om det där.

– Hur känns det, sa Magnus?

– Ja... sa jag, hur känns det? Och vad innebär det att känna. Jag är lättad. Eller inte. Jag är ledsen. Fast egentligen inte. Ni hör, jag är inne på ert resonemang. Skillnaden är att jag inte känner olika känslor som ni gör utan jag känner inga alls. Jag har slutat känna. Och då blir jag rädd, vilket ju också är en känsla så det kan ju inte stämma... jag är inte rädd utan jag är kusligt klarsynt i hur långt det har gått, hur kall jag blivit. Och då blir jag rädd igen, nej det gick ju inte, jag blir orolig över mig själv och det har i sin tur egentligen ingenting med Karin att göra... men eftersom jag blir orolig över att inte känna någonting, vilket ju inte stämmer eftersom även oro är en känsla, men det är ändå det bästa ordet... eftersom jag är orolig över att inte känna så försöker jag verkligen känna efter och då kan jag ju alltid inbilla mig att jag är ledsen och då känner jag mig ledsen en stund men så inser jag att det bara är på låtsas och så är jag inte ledsen längre och då inser jag att jag verkligen inte kan känna något längre och det borde ju skrämman skiten ur mig, men det gör det ju inte... så är det. Och i slutändan handlar det inte alls om Karin längre vilket det borde göra eftersom det är henne jag mist. Och eftersom jag ju trots allt inte är lättad över att ha mist henne så vill jag ju inte mista henne. Eller hur?

– Du behöver ett glas vatten, sa Magnus.

– Jag behöver någonting att tro på.

– Jag fattar inte, sa Redaktören och drack ur sin öl som hade krupit över bardisken och gjort honom sällskap. Du sa ju alldeles nyss att du skulle sörja dig halvt fördärvad om det här med Monika hade hänt dig.

– Jag sa att om jag vore du skulle jag sörja mig *helt* fördärvad.

– Vad vill du tro på? sa Magnus.

– Vet inte. Någonting. Mig själv kanske. Vad fan som helst bara det är påtagligt.

– Fan, sa Redaktören, kom så går vi hem och dricker vin i stället.

– Vi måste dricka upp det vi har.

– Det är klart vi måste. Men sedan går vi. Skynda er!

Vi gick hem och drack vin. Efter någon timme kom Redaktören in på Monika och började gråta. Magnus ringde till en kvinna han träffat på krogen några kvällar innan men fick inget svar. Efter fjärde glaset gick jag in på toaletten och spydde och när jag kom tillbaka hade Redaktören torkat tårarna och hämtat en kartong ur sitt rum. Han öppnade locket och i kartongen låg en trave likadana böcker. Han tog upp några stycken och gav oss varsitt exemplar. Det var fina, inbundna böcker. Omslaget var påkostat, fyr-

färg. Framsidan var prytt av ett vinglas som stod bland ostar och kex bredvid en flaska vin som bar en av Redaktörens hemmagjorda etiketter. I bakgrund, suddigt, ett inramat, svartvitt porträtt av Che Guevara. Bokens titel stod i rött: *Vino Fino* – så gör du ditt alternativa vin. Jag slog upp första sidan och där stod det: Tillägnad Monika.

Jag började skratta. Jag skrattade tills tårarna rann, det bara kom, jag vred mig i fåtöljen, Magnus fnittrade med och Redaktören satt allvarlig och fattade ingenting.

– Han har... försökte jag mellan attackerna, han har dedicerat en bok om vinkok till Monika... det är otroligt... fy fan vad vackert! Det är ju alldeles underbart!

10.

En tid senare kom jag hem till Jungfrukammaren tidigt en kväll. Redaktören och Magnus satt vid bordet och åt.

– Det finns mat på spisen, sa Redaktören och pekade mot tallriken de ställt fram åt mig.

Jag tog mat och satte mig vid bordet.

– Någonting märkligt hände i dag, sa jag. Jag var på banken, det var knappt någon där men man måste ju ta nummerlapp i alla fall, så jag tog en och fick direkt gå fram till en lucka. Jag hade fått nummer sexhundra-sjuttioåtta. Jag betalade mina räkningar, gick därifrån och raka vägen till bolaget. Där var det som vanligt en jävla massa folk, jag tog en nummerlapp och satte mig för att vänta. När jag tittade på nummerlappen så stod det sexhundra-sjuttioåtta. Samma nummer. Betyder det något?

– Förmodligen, sa Magnus.

– Verkligen inte, sa Redaktören.

– Du borde nog köpa en lott.

– Det enda det betyder är att slumpen gjorde att du fick samma nummer två gånger i rad. Ingenting annat.

– Betyder inte slumpen något?

– Inte mer än att den finns där, som en slump.

– Finns den där borde den kunna påverka. Annars fyller den ingen funktion.

– Det gör den inte heller. Varför skulle den behöva göra det?

– Om den inte fyllde en funktion skulle den inte finnas, sa Magnus.

– Jaså, förklara då den funktionen för mig, sa Redaktören.

– Allting går inte att förklara.

– Allt som fyller en funktion går att förklara.

Jag gick in till mig efter maten. Jag funderade på slumpen. Hade alla människor en egen slump som verkade bara för dem. Finns det miljarder slumpar som lever parallellt med människorna eller finns det bara en enda stor slump som alla då och då får en liten del av. Finns det en god slump och en ond slump som slåss mot varandra. Gud-slumpen och Djävul-slumpen. Olyckor och katastrofer och p-böter, lottovinster och bröllopsfoton och nyfödda kärleksbarn. Var det bara att sätta sig ner och vänta på att den goda slumpen skulle manövrera ut den onda och göra mig lycklig. Hur skulle jag kunna skilja de två åt, hur skulle jag kunna veta när slumpen spelade mig i händerna, hur skulle jag kunna veta när jag skulle ta tillvara på tillfället. Vad var det som hade gjort att Charlotta och jag träffades på det där diskoteket, den där kvällen för tre och ett halvt år sedan. Den Goda eller Den Onda. Varför hade jag varit på plats på krogen i Sundsvall den där gången då Lisa och Sylvia var ute. Varför hade just jag ramlat och skurit mig på glaset, det borde ha varit Den Onda, det gjorde ont, men jag hade träffat Karin på grund av det. Den Onda och Den Goda i samverkan. Karin: en god slump?

Charlotta trodde på slumpen. Barnsligt, tyckte jag då.

Vad Lisa trodde på visste jag inte, jag hade faktiskt ingen aning. Jag var övertygad om att Karin trodde på slumpen.

Jag la slump-teorin åt sidan. Försökte tänka rationellt i stället, försökte locka fram den intelligentaste sidan hos mig. Jag visste mitt problem, men inte var det kom ifrån. Kärleken... det visste jag, men inte varför. De grekiska pelarna. Försökte inbilla mig själv att den här stapelhögen av kärlek, pelarna, de som växte sig höga och ostadiga, den högen jag aldrig lyckades städa undan, den som med jämna mellanrum fick sig en knuff och rasade bara för att sedan byggas upp ännu högre, den högen var ingen kärleksstapel. Så mycket kärlek finns inte. Det är något annat. Det måste vara något annat. Jag blev mer och mer övertygad.

Det var inte kärlek. Faktiskt inte.

Det var inte kärleken som vägrade släppa sitt grepp om mig, det var inte förälskelsen, ruset i mina gamla förhållanden som levde vidare, det var inte saknaden efter kvinnorna som gjorde mig handlingsförlamad. Hade det varit kärleken hade jag för länge sedan satt mig på ett tåg till Västerås och utmanat hennes man. Det var inte så simpelt. Inte ens så vackert. Redan Charlotta hade försökt få mig att inse det, det förstod jag nu. Hon kunde gå vidare och lämna det gamla bakom sig, jag tyckte det var orättvist. Jag trodde hon besatte någon okänd förmåga att bara glömma. Så var det inte. Det gjorde ont i henne också, men det fanns en anledning till varför hon kunde släppa det. Och varför jag inte kunde det.

Men vad var det då? Jag visste inte.

Hur kunde jag då veta att det inte var kärlek? Jag visste inte.

Vad är kärlek? Jag visste inte. Jag visste att någonting fattades, att jag tappat någonting någonstans. Men om det var kärleken, vänskapen, mig själv, drömmarna... jag hade ingen aning.

Vem kunde hjälpa mig? Jag ville ringa Charlotta. Varför i helvete då? För att be om ursäkt. Varför? För att jag varit dum. Du har varit dum? Ja! Men hon då? Vad har hon varit? Hon... hon har bara varit vacker. Bara vacker? Ingenting annat? Jo...*för* vacker... brottsligt vacker... Sluta! Va? Sluta. Varför då? Var hon inte vacker kanske? Leendet, det lite fyrkantiga... ögonen... håret... kroppen... kan du säga att hon inte var vacker? Det spelar ingen roll. Hon kan inte hjälpa dig. Hon är borta. Du behöver inte henne. Hör du det! Du behöver inte henne. Du behöver ett eget liv. Jag behöver hjälp. Är det så jävla svårt att förstå? Jag har ju faktiskt insett det, att jag behöver hjälp. Av Charlotta? Varför inte? Därför att hon inte är din längre. För att du inte älskar henne längre. Va? Inte älskar henne längre... älskar jag inte henne längre... visst gör jag det... varför gör jag inte det? Du älskar minnet av henne. Ja... är det inte samma sak? Inte det? Jag behöver hjälp, jag vill ha någon att prata med... någon att hålla om... att leva med... Lev med dig själv! Nej! Jag är så jävla trist! Vill du inte det? Det är klart jag vill... men... Gå till Karin! Va? Gå till Karin. Är du inte klok? Varför det? För att du behöver henne. Jag kan inte gå till Karin... jag kan inte... vad ska jag säga? Säg ingenting. Men gå till Karin! Nej...

Jag åkte förbi huset. Jag åkte förbi huset en gång till. Det var tänt. Parkerade flera kvarter därifrån. Gick långsamt tillbaka. Det var fortfarande tänt. Jag skymtade någon bakom gardinerna. Jag tyckte mig se någon till. Var de två? Jag såg inte, jag hade lärt mig portkoden utantill, jag gömde mig bakom en bil och tittade in genom fönstret. Nu var det ingen där. Hade de varit två? Jag gick fram till porten, gick in i trapphuset, smög upp till dörren, det var mörkt i trapphuset, jag ställde mig mot dörren, lyssnade, hörde ingenting, så plötsligt, ljud! Uppifrån. Någon tände ljuset i trapphuset, jag hörde någon börja klättra nerför trappan. Jag sprang ner, fort, sprang ut, runt hörnet och ställde mig mot husväggen. Ytterdörren öppnades och slog igen sekunden efteråt. Jag väntade några minuter tills ljuset i trapphuset hade slocknat, jag gick tillbaka in, smög tillbaka upp till Karins dörr och blev stående där. Ingenting hände. Stod där i tio minuter. Jag hörde inga ljud inifrån lägenheten. Gick därifrån, promenerade till bilen och åkte hem.

Morgonen efter satt Redaktören, Magnus och jag och käkade frukost. En morgon i april, sen april. Det var inte ens ett år sedan jag träffade Lisa, det kändes mycket längre, ändå hade jag gått och väntat ut dagarna, önskat mig

framåt i tiden. Veckor och månader hade passerat sedan jag träffade Lisa, inga år, tiden med Lisa fick inte mätas i år, hur djupt kan man känna någon utan att kunna referera till år? Hur djupt kan man älska någon då? Hur lång tid är veckor och månader, hur mycket kan man klämma in i betydelsen mindre än ett år, hur länge hade jag känt till Lisa? Nio månader och ett antal dagar. Det var juli. En onsdag i juli. Jag mindes inte datumet. Hur länge hade hon varit borta? Sedan december. Jag hade bara känt henne i sex månader. Hundraåttio dagar ungefär. Inte många dagar. Hur många timmar... Våren var här, mjuk och förhoppningsfull, sommaren låg inte långt borta. Förra sommaren hade jag träffat Lisa. Ännu en sommar på väg. Vem skulle jag träffa nu. Vad hade hänt under året som gått. Mitt tjugosjunde.

Magnus såg som vanligt yrvaken ut, i bara boxershorts och t-shirt, Redaktören nyduschad och klädd som vanligt: rent, klanderfritt.

– Jag var hos Karin igår, sa jag.

– Jaså.

– Ja.

– Hur var det?

– Det var ingenting.

– Varför inte då?

– Jag åkte dit, jag stod utanför hennes dörr, men jag ringde aldrig på.

– Varför inte?

– Jag har ingenting där att göra.

– Varför?

– Jag förtjänar henne inte.

Ingen sa något, Redaktören suckade lite uppgivet. Jag bredde mina rostade mackor, Magnus hällde upp te ur termosen.

– Det är de där nyanserna vi talade om, sa Redaktören, du inser inte att båda kan ha fel så du väljer att lägga skulden på dig själv. På så vis gör du inte bara dig själv en björntjänst utan du omöjliggör hela förhållandet. Jag menar, vem kan i längden leva med någon som bara tar på sig skiten, som inte tror att den andre, kvinnorna i det här fallet, har någonting med problemen att göra? Hur kan man då få ett djup i problematiken, ett verktyg att göra något åt det?

Magnus satt bredvid Redaktören och nickade.

– Jag förstår inte, sa jag.

– Du förstör ju inte bara för dig själv, du tar även din partners rätt att jobba för förhållandet ifrån henne. Även om man skött något dåligt får man aldrig ta möjligheten till förbättring ur förhållandet, det gäller att öppna vägen åt båda hållen.

– Kort sagt, sa Magnus, det skiter sig och i stället för att skälla ut varandra går du därifrån med svansen mellan benen. Det funkar inte i längden.

– Gäller det här alla mina förhållanden eller bara Karin?

– Det vet bara du själv.

Jag sträckte mig efter marmeladen. Solen bröt sig in genom fönstret och fyllde Jungfrukammaren med det där överkliga vårskenet, kyligt och varmt på samma gång, ljust och dovt, inbjudande och lite skrämmande. Ovant.

– Är det inte svagt av partnern att inte se igenom det där och kräva att få vara med och bestämma i stället för att dra öronen åt sig?

– Möjligt, sa Redaktören, men har du tillåtit annat?

– Inte fan vet jag, så långt har jag inte kommit än.

– Monika och jag hade det också jobbigt ibland, jag menar redan innan allt det här, men vi hade en förståelse som underlättade.

– Du får det att låta som om jag aldrig ens talat med mina kvinnor.

– Det har du förstås gjort, men på vilken nivå? Det är klart jag hårdrar det hela, men ibland måste man rationalisera, komprimera för att kunna se helheten.

I ljuspelaren som sträckte sig in genom fönstret och borrade sig fast i bordet flög dammet omkring. Det bildade något av en mur mellan Redaktören och Magnus på ena sidan bordet och mig på den andra. Jag såg dem röra sig där bakom, såg Redaktören lyfta tekoppen, såg Magnus snurra med fingret i luggen, men jag var ändå ensam på den här sidan. Det var en skön känsla. Det var lite av den där känslan att vi tre fanns där, men vi hade vårt och bara ibland kom vi i vägen för varandra. Då gjorde vi något trevligt av det hela. Annars klarade vi oss själva. Det var lite av känslan från förr. Det hjälpte mig, för det var inte självklart längre, det var länge sedan något hade varit självklart. Det enkla hade varit svårt, det svåra ointagligt.

Bland de om inte svarta så i alla fall mörkgrå hål som mina förhållanden varit så fanns det ändå ett där en svag strimma av ljus letade sig fram genom mörkret, där jag faktiskt insåg att det inte var ensidigt, där jag med en viss stolthet kunde erkänna för mig själv att det inte bara var jag som spelat djävulen i händerna. Det var Lisa. Och det sa jag också till dem.

– Är man riktigt otrevlig, sa Redaktören, kan man förstås klandra dig för att du stack, men jag tror ändå inte det. Hon utmanade dig på allvar, hon valde medvetet att såra dig, sig själv också kanske och hade du stannat hade det där vuxit dig över huvudet.

– Men hon hade kanske levt.

– Tror du det? Ärligt talat, om vi nu ska tala i termer om självmord, vilket vi ju faktiskt inte vet, så tror jag att det hade väldigt lite med dig att göra. Det var förmodligen fråga om ett helt annat identitetsproblem än det faktum att du fanns i närheten. Eller inte fanns.

Jag visste inte. Det var lätt att hålla med, jag ville gärna det. Men jag

visste inte... Identitetsproblem, självmord, nyanser, rationalisera, konstruktivitet, självkänsla. Det kändes som om jag levde mitt känsloliv i en ordbok. Att förklarandet och analysen hade trängt undan de verkliga känslorna. Och de var ju verkligen borta så kanske var det under den högen av ord som de gömde sig. Men det kunde jag inte göra något åt just då. Jag behövde något annat.

– Jag behöver något att ta på, inte en massa teorier, sa jag medan Redaktören hällde i mera te i min mugg. Han såg sig omkring, sträckte sig efter ett tidningsurklipp som låg vid telefonen och gav det till mig.

– Ta på det här.

Jag höll upp urklippet framför mig. Jag hade sett det förut. Jag hade fått det skickat till mig från Västerås. Charlottas bröllofsfoto.

– Hur känns det när du ser på det?

Jag ryckte på axlarna.

– Det är ju i alla fall konkret...

Redaktören skrattade. Magnus log.

– Jag vet inte. Kanske mest lättnad. Att det äntligen har hänt. Kanske att det verkligen är över. Jag hoppas det i alla fall, det är ju någonting påtagligt att tro på, sa jag och fnissade. Högst påtagligt bevis, om man så säger.

– Ska vi ha en tyst minut?

– Nej, vi har en högljudd minut. Vi skriker.

De gjorde sig beredda. Jag knackade med teskeden i muggen och reste mig.

– Hrm... jag skulle vilja säga något... till alla församlade... till bröllopsparet. Och speciellt till dig, Charlotta, min vän. Jag önskar dig all lycka. Och en kraftig påsättning då och då. Av hela mitt hjärta.

Redaktören och Magnus garvade. Sedan skrek vi.

Det var egentligen inte alls oväntat.

Att det enda påtagliga resultatet skulle tas ifrån mig.

Att när jag äntligen genomfört något, då var det förgäves.

Och egentligen var det ganska logiskt.

Det var egentligen inte sorgligt. Det var bara ironiskt. Att förlusten av det materiella skulle bevisa för mig att jag inte var känslomässigt död.

Jag har svårt att i efterhand hålla reda på dagarna. Det var maj nu. Dagarna ljusare och ljusare, längtan efter sommaren lite blandad, ja tack till värmen, de nakna benen, förhoppningarna, leenden, nej tack till hysterin och kapploppningen mot solstrålarna. Känslorna kom ur drömmen om ekonomisk och verklig vinning. Svaret kom i formen av ett telegram. Besvikelsen låg inbakad. Och jag kunde för mitt liv inte känna något dåligt samvete över

det. Tvärtom. Jag tyckte mig ha rätt att bli besviken trots att ämnet varken gällde kärlek, vänskap, liv eller insomnande.

Sorry. Stop. Förlaget i konkurs. Stop. Orkar inte bry mig. Boken läggs på is. Stop. Kan inte betala dig. Välj ut valfri lito. Det är en gåva. Stop.

Jag satt vid det stora bordet och bara storrade. Vände mig om efter någon att stirra på. Det fanns ingen där. Jag började gråta. Ledsen? Javisst! Besviken. Ja. Men bara först.

Jag blev plötsligt medveten om min gråt.

Jag kunde nästan känna förvandlingen.

Jag hade känslor! Lycka strömmade genom min kropp samtidigt som tårarna fortsatte rinna, jag satt på stolen med telegrammet i händerna och log och grät och hela lägenheten blev till en nära vän, de bleka väggarna fick färger, klara, lysande, bordet tycktes höja sig för mina armar, taket for ut i rymden och fönstren var nyfikna, snälla ögon som tittade mjukt på mig där jag satt och grät och småskrattade, jag längtade efter Redaktören och Magnus och jag la armarna om mig själv och tryckte till, spände varenda muskel i hela kroppen och jag kände dem, kände dem spjärna emot, kände dem pressa mot varandra och jag kände att jag levde, fy fan jag levde, och jag ville ta vara på varenda jävla sekund.

Ville gå ut. Ville se på stan.

Jag nästan smekte igen dörren bakom mig och gick ner mot gården.

När jag gick förbi Akademibokhandeln på Storgatan såg jag att de skyltade med Redaktörens bok. En fem, sex böcker låg utspridda, till synes nonchalant men väldigt genomtänkt, i en cirkel och i mitten stod ett exemplar uppställt. Jag gick vidare, tog omvägar till ett mål jag inte hade, via smågatorna på södra sidan om gågatan, räknade gathörn och lät den lugna vinden stryka mitt hår. När jag kom fram till Stora torget gick jag några varv runt statyn av Gustav II Adolf och satte mig sedan på en av parkbänkarna bredvid den. Jag tände en cigarett och njöt av smaken.

När jag suttit en stund kom en kvinna gåendes från höger och passerade några meter framför mig. Först när hon gått förbi la jag märke till henne. Hon var liten, hade ljust, tunt halvlångt hår, bar en jacka med alldeles för långa ärmor och ett par slitna jeans. Hon gick med huvudet nersänkt och armarna gungade fram och tillbaka, lite nervöst nästan. Hon bar en mockajacka. Jag ryckte till och storrade på ryggtavlan. Tre meter, fem meter, tio meter. På väg bort. Jag reste mig upp. Någon sekund tvekade jag innan jag gjorde en ansats att springa efter henne. Jag kunde inte ha fel. Jag tänkte för ett ögonblick att jag måste ha misstagit mig. Sedan att det inte var möjligt. Kroppen, jackan, stilen, Lisa.

Tjugo meter bort. Jag var på väg. Skulle följa efter. Ville ropa, men det kom inget ljud. Grimaserade, höjde armen som i ett stopptecken, någon

ropade mitt namn.

Jag hajade till. Det kom från fel håll. Lisa hade inte stannat, fortfarande såg jag hennes rygg, någon ropade mitt namn från andra sidan. Jag vände huvudet mot höger och precis vid kanten till torget, framför Forums ingång, stod Karin. I sin duffel, halvt uppknäppt, håret utsläppt och armarna hängandes ofarligt utmed sidorna. Jag såg mot Lisa som fortsatte gå och snart skulle komma fram till hörnet på Torggatan, som snart skulle gå runt hörnet och försvinna, min kropp var riktad mot henne, men jag vred huvudet mot Karin igen och hennes blick fångade min.

– Det är dags nu! ropade hon ut över torget.

Jag lyssnade. Tvekade. Jag stod mitt i steget.

Samtidigt som Karin började gå mot mig såg jag än en gång åt andra hållet, såg kvinnan dra handen genom håret, det ljusa håret, såg henne gå in på Torggatan och försvinna. Jag fortsatte titta, såg rakt in i skyltfönstren på andra sidan Torggatan, såg människor komma runt hörnet och in på torget, såg människor försvinna från torget, jag såg mot Karin igen som hade sänkt tempot på sina steg, tittade på mig, jag stod fortfarande kvar mitt i steget, jag drog tillbaka det vänstra benet, Karin ökade tempot. Jag vände kroppen mot Karins håll. Hon småsprang. Mina armar hängde längs med sidan.

